

TOVERI (THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workers Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office. Phone: Office 365, Editorial Dep't 832. Post Office Address: TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF

Elis Sulkunen, Managing Editor, Sulo Syrjänen, Alex Soro, Toivo A. Johnson, A. N. Koskela.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Kapitalistinen tuotanto ja liikeputa

Tiedetään, että kapitalistisessa järjestelmässä vaihtelee kukoistus ja lamauskauudet ("korkea" ja "alhainen konjunkturi"). Siirtymisen edellisestä jälkimäiseen tapahtuu äkillisesti. Jollain hetkellä kukoistuskautella esiintyy jossain tuotannonharjoissa menekin seisaus, jonka johdosta hinnat alkavat alenevat. Se on pulaa. Menekin seisaus ja hintain-lasku leviää nopeasti. Tuotantoa supistetaan, lamaanustilaa kestää sitten lyhyemmän tai pitemmän aikaa, hinnat ja voitot ovat alhaiset. Vähitellen kuitenkin alkaa tuotanto taas laajentua, hinnat ja voitot kohota. Tuotanto käy laajemmaksi kuin koskaan ennen, kunnes jälleen tapahtuu käänne. — Ennenkuin tämän aikakausittain uusintuvien tapahtumain syitä voi täysin käsittää, on tarkastettava niitä yleisiä ehtoja, joiden välissä liikeputa käy mahdolliseksi.

Jo rahan syntyminen muodostaa yleisen mahdollisuuden liikeputan syntymiselle. Kun ei enää vaihdeta tavaraa suoraan toiseen tavaraan, vaan ensi kädessä rahaan, käy mahdolliseksi, että tavaraan kiertoa varten päästetään rahaa, jota voidaan käyttää tavaraan kiertoa varten. Tämä on tavaran kiertoa varten päästettyä rahaa, jota voidaan käyttää tavaraan kiertoa varten. Tämä on tavaran kiertoa varten päästettyä rahaa, jota voidaan käyttää tavaraan kiertoa varten.

Tavaratuotannon (s.o. myytävää tuottamisen) täytyy kehittyä sangen yleiseksi, ennenkuin aikakautisia liikeputia todella voi esiintyä. Tosin esikapitalistisenkin tavaratuotannon aikaan (käsiyö ja talonpoikaistuotannon kaudella) sattui pulaa aikoja, mutta ne johtuivat sellaisista satunnaisista syistä kuin esim. katon tai sotien takia. Sillä silloin oli vielä suurin osa yhteiskunnan tuotantoa tuottajan omaa tarvetta tyydyttävään tuotteiden valmistamiseen. Vasta kapitalismi muuttaa tavaratuotannon yleiseksi tai ainakin lähes yleiseksi ja siten saattaa tuottajat riippuvaisiksi markkinoista, tavaraista menekistä. Hajanaiset paikalliset markkinat (myyntitilaisuudet) laajenevat suuriksi maailmanmarkkinoiksi joilla tapahtuvista hintain vaihteluista eivät syrjäisetkään voi pysyä riippumattomina. Ja yksinkertainen tavaratuotanto on säännötöntä, koska kukin tuottaja toimii omin päinsä. Mutta nyt kapitalistisessa tuotannossa muuttuu tuo säännötömyys aivan anarkiaiseksi; yksityisliikkeet tulevat täydellisesti riippuviksi markkinahintain vaihteluista.

Kolmannen yleisen liikeputien edellytysten muodostaa kapitalismi sen kautta, että se erottaa tuotannon kulutuksesta. Ne jotka tuotteen valmistavat eivät enää saa siitä itselleen. Se mitä palkkatyöväki saa itselleen on vain se osa heidän luomaansa arvoa, joka vastaa työvoiman arvoa. Kapitalisti taas ei valmistusta tuotteita sitä varten, että ihmisten tarpeet tulisivat tyydyttyviksi, vaan saadakseen voittoa. Se merkitsee, että tuotanto, sen laajuus, vähentäminen tai lisääminen ei ratkaisevasti riipu kulutuksesta ja sen kasvamisesta, vaan voiton saannista. Tuotantoa laajennetaan ja supistetaan sen mukaan, miten pääoman arvon lisääntymisen mahdollisuus paraneet tai huononee. Tosin kapitalistisenkin tuotantotavan aikakautena säilyy yleinen yhteyden tuotannon ja kulutuksen välillä, sillä seläläinenhan on kaikille yhteiskunnanmuodoille yhteistä. Mutta kulutus ei enää määrää tuotantoa, vaan päinvastoin tuotannon määrää riippuu kulutus, ja tuotannon määrä taas riippuu kulloinkin ja kullakin alalla saavutettavissa olevan voitonprosentin korkeudesta.

Asiaa ei selitä se, että ilman muuta sanotaan "liikatuotannon" olevan liikeputan syynä; ei sitenkään, vaikka lisätään että kuluttajain täytyy olla maksukykyisiä, voidakseen tuotteita saada ja että kun heidän maksukykynsä ei ole tarpeeksi iso, jää osa tuotteista myymättä. Minäkätöden on kuluttajain työväen ostokyky liian pieni? Miksei se voisi kasvaa samassa suhteessa kun tuotantokin, niin ettei liikeputa voisi syntyä? Todellisuudessa usein työpalkat ko hoavatkin juuri liikeputan edellytysten.

Mutta se ei estä liikeputan tuloa vaan vieläpä sitä joudutaankin. Sillä se merkitsee voitonprosentin pienenemistä. Tuotannon laajeneminen kyllä edellyttää menekin (kulutuksen) laajenemista, mutta milloin jälkimmäisen laajenemisen työpalkkain kohoamisen kautta tekee mahdolliseksi voiton kohoamisen, niin ei kapitalisti enää laajenna tuotantoa. Työväen ostokykyyn pysyminen ylipäänsä liian pienenä tuotantoon verraten on kapitalistien tuotantotavan yleinen säännöllinen ilmiö, tämän tuotantotavan pohja ja perusehto. Se on myös yksi sellaisia yleisiä ehtoja, joita ilman ei aikakautisia liikeputia voisi esiintyä.

LAKKOJEN TUKAHUTTAMINEN ASEVOIMIN YHDYSVALLOISSA

Sota-asiansihteri Newton Bakerin askeittain antamasta raportista ilmenee, että vuoden aikana, viime vuoden kesäkuusta tämän vuoden kesäkuuhun, Yhdysvaltain sotajoukkoja käytettiin 20 tapauksessa "ylläpitämään lakkoja ja järjestystä". Kuudessatoista tapauksessa oli kyseessä lakkoitaistelu. Työläkkojen tukahuttamiseen käytettiin sotaväkeä seuraavissa paikoissa: Heinäkkuulla 1919, Rayn, Glöben, Miamin ja Jeromen kaivosalueilla Arizonassa, aiheena "i. w. w. läisten toiminta"; lokakuulla, 1919, Garyssa, Indiana, aiheena teräsohrin nousu; marraskuulla 1919 Wyomingin kaivosalueilla, aiheena hiilikakko; samoihin aikoihin hiilikakko, aiheena: Utahissa, Brownvillessä, Pa.; Gallupissa, New Mexico; Ratonissa, New Mexico; Baynessa, Wash.; Bogalussa, La.; Pittsburgissa, Kan.; McAllisterissa, Okla.; Charlestonissa, Beckleysissa ja Clothierissa, W. Va.; Knoxvillessä, Tenn. sekä hutiokuulla, 1920, Buttessa, Montana.

Siis useimmissa tapauksissa käytettiin sotaväkeä lakkojen murskaamiseen. Suuria joukkojähtiä sattui samaan aikaan monin paikoin maata, kuten rotumellorakko, lynchauksia, joukkoterrorismia j.n.e., mutta vain harvassa tapauksessa käytettiin sotaväkeä tammöisten tammöisten laittomuksien ja epäjärjestyksen tukahuttamiseksi, koska työväki ei ollut mellakkaan aiheuttajina. Sotasihteri Baker ei tahdo myöntää, että sotaväkeä käytettiin lakkojen tukahuttamiseen. Hän turvautuu siihen tavannukaiseen väitökseen, että armeija on puolueeton työväenliikkeen tukahuttamiseksi — vaikka tietenkin voidaan keskustella siitä, käyttökö joku järjestö oleva voimainen, vai hukkasiko historian antaman tilaisuuden. Sellainen olisi virhe, raskas virhe. Voisi jossain tapauksessa sanoa, että se oli petoskin. Mutta jos olisi siitä kysymys, voisimme sen asian väitellä lop-

missä. Ja missä sotaväkeä on ilmeisesti lakkopolkkeille, siellä on kokoonnutseminen ja puhevapaus heti kielletty. Tarvitsee vain viitata Garyn, West Virginian, Pensylvanian ja Arizonan viime vuotisten työtaistelujen historiaan.

Tällä hetkellä on sotaväkeä sijoitettu West Virginian, Kentuckyyn ja Alabaman ylläpitämään järjestystä hiilimainarien lakkotaistelussa. Sotilasmääräyksessä No. 5, West Virginian lakkoluolella oleville sotajoukoille, luetaan seuraava: "Säännöllisiä työkokouksia tavannukaisissa paikoissa sallitaan, edellyttäen, että siitä ilmoitetaan sotilaille ja edellyttäen ettei pidetä kiihottavia ja sytyttäviä puheita." Tämä kuulostaa joltisenkin suopealta, mutta käytännössä sotilaskomentaari ja tulkitsee määräyksen siten, että korkeintaan neljä mainaria voivat kokoontua yhteen, olkoon kysymyksessä tavallinen seuraalämä tai kokoonnutseminen kansalaisten asuntoihin. Näin jyrkkä määräyksen tulkitta halpaannuttaa ehdottomasti työläisten järjestyneen toiminnan. Kaivosomistajat ovat tammöiseen "puolueettomuuteen" sangen tyytyväisiä.

"Army and Navy Journalissa" joulukuun 4:ttä päivältä luetaan: "Säännöllisen armeijan arvo siviilihäiriöiden tukahuttamisessa on jälleen todettu Mingo-kauntissa, West Virginian... Se on tarkomaksen laittomuksien käsittelemisen heidän puhjetessa, mikä tukahuttaa joukkotahdon, j.n.e. Tällä tarkomaksen toiminnan ylläpitämiseksi tahdotaan viitata West Virginian kuvernöörin askeittain julkaisemaan sotilajulistukseen. Tämä julistus annettiin heti kun työläisjoukot kyllästyivät West Virginian kaivosyhtiöiden palkkamurhaajiin ja salapoliseihin ja ryhtyivät omintakeisesti toimimaan. Turhaan olivat West Virginian mainarit siihen saakka anoneet kuvernööriltä apua salapoliseimurhaajien ylläpitämisen terrorin tukahuttamiseksi. Tämä oivallinen esimerkki vain toteaa sen tosiasian, että sotaväkeä lakkotaistelussa aina käytetään ylläpitämään kapitalistien etujen mukaista järjestystä."

MIKSI II INTERNATIONALE ON KUOLLUT?

Siksi, että se oli hajanainen ja heikko eikä kyennyt estämään sotaa? Ei, ei sitä siitä voi syyttää. Voimain riittämättömyys on historiallinen tosiseikka — vaikka tietenkin voidaan keskustella siitä, käyttökö joku järjestö oleva voimainen, vai hukkasiko historian antaman tilaisuuden. Sellainen olisi virhe, raskas virhe. Voisi jossain tapauksessa sanoa, että se oli petoskin. Mutta jos olisi siitä kysymys, voisimme sen asian väitellä lop-

puun ja päättää toisten olla tarkeempia. Voisimme vaihtaa jotta. Mutta nyt ei ole kysymys siitä. On kysymys kavalluksesta. Ja niin monessa kohdassa: 1. Toisen Internationalen kokouksissa oli edessä oleva sota julistettu imperialistiseksi; sen puolueet valehtelivat sen kansalliseksi.

2. Oli oltu selvillä siitä, ettei siinä suuressa sodassa ole ratkaiseva kysymys "hyökkääjistä" ja "puolustajista", mutta kaikkien maiden sosialistipatriotit puhdistivat omaa hallitustaan työväen silmissä ja shovinistisesti räkkyivät "vihollisia" — kansojakin, toisia työläisiä — vastaan. 3. Toisessa Internationalessa oli päätetty, ettei myönnettä sotavaroja; ne myönnettiin.

4. Oli hyljätty ministerisocialismi; mutta menttiin kilvan hallituksiin. 5. Oli luvattu kaikin voimin pyrkiä sota lopettamaan; mutta asiallisesti autettiin hallitusta "kestämään voitton asti". 6. Oli luvattu käyttää sodan luomaa tilannetta kapitalistien tukahuttamiseen; mutta sitä on saamoin puolueiden voimilla kanoilaisista kannattanut. 7. Oli uhkailtu vallankumouksella, mutta esiinnyttiin sen vastustajina. Kyllähän se nähtiin ennen sotaakin, että Toisen Internationalen puolueissa oli ainekasia, jotka eivät kaikkia noita päätöksiä hyväksyneet, mutta ne taipuivat niihin, olivata itsekin tiite tukahuttamiseksi. Heidän puoleltaan tapahtui kavallus jo silloin. He sytyttivät työväelle fraaseja, joita eivät aikoneetkaan täyttää. Eloku alkupäivinä 1914 ne vain saivat tilaisuuden, sotatilan turvin olla rehelliisiä reformisteja, patriottoja, ministerillisiä. Eivätkä ne sitä kadu. Päinvastoin. Ovat valmiita tekemään sen toistenkin. Parakaik tekevät. Ei heille enää ole olemissakaan II Internationalen päätöksiä sota ja ministerisocialismia vastaan. Toisen Internationalen loontoalaiset johtajat ovat avoimia porvarillisen järjestelmän ja Englannin mailmansortojärjestelmän kannattajia. He voivat olla oppositiossionsa jotain hallitusta vastaan, mutta ovat itse valmiit menemään hallituksessa edustamaan samaa järjestelmää vain luvaten hiukan muuttaa politiikkaa. Tämä julkuks ei miellyttä niitä, joita sanotaan 2° internationalisteiksi. He käsittävät, että se vie hemmettiin. Pitäsi palata takaisin fraasiin aikaan. He laskevat ovelasti, ettei siitä sota nyt taas vähiin aikoihin tule; sitä voi siis "vastustaa". He eivät luota vallankumoukseen, uskaltavat siis leikkiä sillä sanalla, sanoa: että jos se tulee, niin kyllä mekin... vaikka tietysti tavallaan. (Kautskyn tavalla).

Siten he nyt luulevat tyydyttävänsä työväkeä. Ovatpa val-

miit työntämään vähän sivullisemmekin se julkeat opportunistit, jotka pilaavat pelin, sellaiset Ketokset. Mutta työväki ei enää anna petkuttaa itseään. Se vaatii tunnustamaan väriä. Vaatii että tehdään selvemmät kontrahdit, että sanat vastaavat tekoja.

Nyt myös nähdään selvemmin ne puolinaisuudet, epäselvyydet ja aukot, jotka oli II Internationalen päätöksissä. Nähdään, että osaksi olivat ne takaportteja, mutta että osaksi ei vielä silloin voitu nähdä tarkemmin tulevaisuuteen. Nyt on eletty, nähty ja koettu. Eletty sotia ja kansalaisotia, nähty porvarit ja sosialidemokratit ja koettu myös, verisesti koettu. On siis täysi syy koota kokemukset ja sanoa: me kuulomme yhteen jo nyt. Nuo — proletaritit — tulevat kyllä mukaamme. Mutta noita herroja emme tarvitse — ne aikovat mennä vihollisen puolelle. Ja viimeainuit — ne ovat II Internationalen. Siksi se on työväelle kuollut.

TYÖVOIMAN SIOJITAMISKYSYMYSTYÖVÄEN VALLAN AIKANA

Kapitalismi sijoittaa ihmisiä voitonmaksimointi näkökannan mukaan. Muu ei liiuta sitä. Sen kyynnillisimmät teoreetikot sanovat suoraan, että joutava kuolla pois ne, joilla ei ole paikkaa luonnon (lue pääoman) ruokakauppojen luona. Kun kapitalismi kuitenkin itse aika ajoin tarvitsee enemmän ja aikojoin vähemmän väkeä, on täytyy laittaa vaihto-ohjot ja vakuutuksia, aina tietenkin niin, että työssä olevat saavat elättää nekin, joiden ei anneta tehdä työtä. Kapitalismi ihmistensiojot on hyvin järjetön. Se räkkää työssä alaikäisiä ja sairata, mutta makuttaa laiskana terveitä loisia, pitää työttöminä tai ilkeissä lakeijantoinnissa ihmisiä, joiden koko olemus vaatisi oikeata kunnon työtä. Siksi täytyykin yhteiskunnan uudistaa niin, että nykyistä nälkää torjumaan mobilisoidaan kaikki terveet vaatii sitä. Ihmiskunnan elämä vaatii sitä. Ja sen voi suorittaa vain työväenvalta.

Sen ensimmäisiä tehtäviä on koko maan työvoiman luettelointi. Unkarissa — kertoo prof. Varga — oli jo suunniteltu tulla työkörtti joka ihmiselle. Siinä oli merkittynä persoonalliset lääkärintodistukset ja työmerkinnät. Sairaskassoiesta jaettiin myös työttömyysavustus. Ylipäänsä ei työväenvalta tunne mitään työttömyyttä — muuta kuin lailliset lomiat, joitten pidentäminen, s. o. vapaan työn tilaisuuksien luominen, on koko yhteiskunnan tarkoitus, kunnes koko työteko muuttuu vapaaksi. Sitä varten täytyy laittaa työttömyyslaskelmien mukaan eivätkä olisikaan "kannattavia".

Joka tapauksessahan on työttömiä elätettävä. Ja on eräs ala, jolta työ ei loppu. Se on maanviljely. Joka paikassa on tilaisuuksia viljelysmaan avaamiseen, maanparantamiseen, ojitukseen, tienteen, puutarhanmuokkaukseen, suonkuivaamiseen, halontekoon. Sellaiseen on mahdollisimman pian pantava kaikki ne, joilla joko ei ole ammattitaitoa tai ei tilapäisesti ammatittyytä. Jotunen jääneet virkamiehet, yleisytyötekijät, keinottelijat, passajaat, poliisit y. m. s. Unkarissa ei tartuttu tarmolla tähän asiaan. Maksettiin laiskanvirvoita palkkioita, elätettiin joutilaita. Ammatittystyöehtojen opportunisti tässä vaikutti, he eivät uskonet kumoukseen ja sen takia tahtoivat selvittää mahdollisimman "siististi". Tämä edellyttää tietenkin hyvä yhteishenkeä, ja se edellyttää myös selvää suunnitelmaisuutta järjestäjiltä, niin ettei voida syyttää siinä tapahtuvaa puolueellisuutta ja suosikkimaisuutta. Kaikkien pitää nähdä — vaikkeivat kaikki he myöntävikään — että näin on välttämätöntä ja näin on oikein.

Oikeisto sosialidemokratit sanovat, että tämä on "työttömyyttä". He muka puolustavat "vapaata työtä". Eivätkä he tunne kapitalistisen "vapaan työtä! On kuin yön ja päivän ero kapitalismin ihmistensiojotella pakkotyöhön ja näille kuolemaan sekä sosialismin työväenluoluudessa kokonaisuuksien etua silmällä pitäen. Tietenkin on laitetava niin, että työtä tekeville joka paikassa olisi mahdollisimman määrin samat elin- ja kulttuuriedut. Mutta sitäkin saa tavallisesti asianomaisen "armeija" itse pitää huolen tietysti yhteiskunnan asianomaisen elimien avulla. Järjestää klubeja, lukusaleja, näytäntöjä, oppikursseja, suhteiden sisustamisia y. m. s. — sitä varten on oleva erikoissanat. Ja kyllähän kokemus opettaa, kun siihen saakka päästään. Nyt on tärkein luottamus, että se käy, eikä haittaa pieni ajattelukaan, kuinka se käy, vaikka lähinnä onkin sen harkitseminen, miten siihen päästään.

— Lontoossa vallitsevaa työttömyyttä kuvaa hyvin seuraava lausaus: "Eräs kahvilalike ilmoitti lehdestä, että hyvämaineiset entiset sotilasaavat työtä sen liikkeessä, se raavana aamuna jo ennen iltaa avaamista alkoi muodostua pöytäesitöistä jono, ja se kasvoi nopeasti niin suureksi, että häirit si koki läkenteen sillä kadulla. Kaikkialla lasketaan jonossa olleen maasta puolesta taistelleita työttömiä tulkunta ja palkkioja oli liikkeessä vi — kuudella, nekin mahdollisimman alhaisella palkalla 2½ puinta viik". Pääministeri lupasi luoda Englannissa "maan sopiva urholle", ja sotilait voittavat sodan. Ja sellainen on se maa nyt, jolla piti olla "sopiva urholle".

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLLISIA VIRTAAKUNNALLISIA ULKOMAILLA

Yhteiskunnallinen huotto Neuvosto-Venäjällä

I. Yhteiskunnallisen huollonlaitoksen syntyminen johtaa kapitalistisen kauden alkun. Kapitalistisessa yhteiskunnassa työmiehen ainoana omaisuutena on hänen työvoimansa. Jos hän sen menettää sairauden, tapaturman, vanhuuden, työkyvyttömyyden tähden, tai jos hän jää työttömäksi, — niin hän menettää kaikki olemassaolon keinot ja joutuu kurjuteen. Tämä seikka jo kapitalismin sarasteessa pään työvän järjestöt turvaamaan niiden toveriensa huolta, jotka olivat tavalla tai toisella tulleet pois heitettyksi työnteon raitaista. Niin, jo XVIII:n sateluvun lopulla Englannissa muodostui "Toverisuroja". Ranskassa "Keskinäisiä apuyhdistyksiä", jotka antoivat jäsenilleen apua sairauden, työttömyyden, vanhuuden saatessa, antoivat tukea jääneelle perheelle j.n.e. Kun syntyi työväen ammattiliittoja, niin työläisten huoltotehtävät siirtyivät näille liitoille. Kunninkaan eivät mainitset keskinäiset apuyhdistykset, eivätkä ammattiliitot voineet ratkaista huoltokysymystä koko työväen luokkaa varten, kaikkien työtehtävien nähdessä ja kaikissa työkyvyssä ja ansion menettämistapauksissa. Ammatiliitot ja keskinäiset apuyhdistykset käsittivät vain kaikista parhaiten palkatun työväen luokan osan, jättäen syrjään työväen laajat joukot.

Sitä paitsi ammattiliittojen varat, jotka olivat kootut yksinomaan työläisten varoista, olivat liian mitättömiä virastojen hyväntekeväisyyslaitoksia, eivätkä sadasosan monimiljoonaisesta, apuvarusteiden joukon tarpeesta tulit tyydyttyksi. Lokakuun vallankumouksen jälkeen nousi työväen ja talonpoikaisten hallituksen eteen suunnaton tehtävä yhteiskunnallisen huollon alalla. Oli välttämätöntä toteuttaa työläisten täydellisen yhteiskunnallisen huolto. Oli välttämätöntä särkeä koko vanha "hyväntekeväisyys" järjestelmä ja sen sijalle asettaa työkyvyttömyiden ja omistamattomien huolto sosialistiselle perustalle. Yhteiskunnallinen huolto on julistettu ei hyväntekeväisyysdeksi ja armeliaisuudeksi, vaan jokaisen työläisen, joka on menettänyt työkykyisyytensä ja joutunut tarpeeseen, — oikeudeksi. Alotettiin mitä päättävää taistelu laiskottelua ja loiselämä vastaan, joka oli pesiyntynyt vanhan porvarijärjestelmän aikana. Huoltoon oikeus oli tunnustettu ainoastaan työkyvyttömillä, joilla ei ollut muita toimeentuloalajeita. Jokaisen terveen ihmisen tulee tehdä työtä. Kukaan huollattava ei asemansa perusteella ole oikeutettu huoltoon. Entisten alentaen armopalojen; hyväntekeväisyyden ja armeliaisuuden sijaan on asetettu järkiperäinen yhteiskunnallinen avustusta: tapaturman kohdantua pitää parantaa, varustaa keinotekoisilla lausilla ja opettaa hänelle jokin ammatti, jotta hän voisi taas työskennellä eikä olisi taakkaa valtiolle, sairauden, joilla ei ole huolta, tulee saada järkiperäistä apua sairaaloissa, sanatorioissa j.n.e. Avuttomien invalidien tulee saada turvapaikka invalidikodeissa, turvattomat lapset ovat sijoitettavat lastensoihin, lastenkotiin, äitiyden ja lasten suojeluskotiin, missä he voivat saada hoitoa, kasvatusta ja opetusta; työkykyisiä menettäneille ja sen ohella muut tammöläisille menettäneille tulee määrätä eläke, joka on elantominimin suuruinen j.n.e.

Yllämainittujen periaatteiden perusteella on Työvän ja Talonpoikaisten hallitus kehittänyt laajan toiminnan yhteiskunnallisen huollon alalla. Työläisten ja heidän perheittensä yhteiskunnallinen huolto. Työvän ja talonpoikaisten valta on antanut asetuksen työläisten yhteiskunnallista huollosta. Tämä asetus ulottaa yhteiskunnallisen huollon poikkeuksetta kaikkiin työtehtäjiin, joiden toimeentuloalajena on oma työ, eivätkä käytä vierasta työvoimaa. Työläiset ovat huollonalaista riippumatta siitä työskentelevätkö he valtion, kansallistetuissa, yksityisissä, yhteiskunnallisissa liikkeissä, laitoksissa tai talouksissa, yksityisen henkilön luona tai itenäisesti. Huollonalaista ovat myös työläisen perheen työkykyiset jäsenet, jotka hoitavat kotitalousta. Heidät asetetaan sillä tavalla työttömiä rinnalle. Oikeuden huoltoon antavat uuden lain mukaan kaikki ne tapaukset, jolloin menettää toimeentulokeinoonsa joku väliaikaisen työkyvyttömyyden johdosta, joka on aiheutunut tavallisesta sairastumisesta, tapaturmasta, raskauden ja synnytyksestä tai myös pyssyväisen työkyvyttömyyden (invaliditeetin) johdosta, jonka on aiheuttanut raajarikkaisuus, sairaus, vanhuus j.n.e. Sitäpaitsi huoltoon oikeuden antaa myös toimeentulokeinojen menetyksen työttömyyden johdosta, joka ei aiheudu työttömyyden omasta syystä. Tällä tavalla uusi laki edellyttää huollon kaikenlaisissa työkyvyntymyksissä — sairauden, tapaturman, invaliditeetin, vanhuuden, synnytyksen ja myös työttömyyden saatessa. Sitäpaitsi uusi laki työläisten yhteiskunnallisesta huollosta velvoittaa yhteiskunnallisen huollon elimet myös ryhtymään ehkäiseviin toimenpiteisiin sairautta, raajarikkaisuutta, työkyvyttömyyttä y. m. vastaan, s. o. työn suojelemiseen. Kullakin työläisellä on sairauden

sattussa oikeus lain mukaan saada kaikellaista lääkärin apua: äkillisissä tapauksissa ensimmäisen, ambulatoorisen hoidon kaikilla erikoisaloilla, synnytyksen, sairahoidon, lääkärin hoidon kotona, kylpylaitoshoitotilainhoita ja lääkärin, lääkärin, lääkärin, lääkärin apu annetaan niin kauan kuin siitä tarvitaan. Paitsi ilmaista sairashoitoa, on jokaisella työläisellä, joka on menettänyt ansionsa tai osan siitä työkyvyntymykseen työttömyyden johdosta, oikeus saada apua tai eläke. Tällöin, jos työkyvyntymyksen tai sairautta aiheuttanut on ainoastaan, tai jos hänellä on joiain muita tuloja, niin tämä summa lasketaan pois eläkkestä tai avustuksesta. Sillä tavalla huollon alaisena on vaan työkyvyttömyys ja omistamattomuus. Työkyvyntymyksen menettämisestä tapauksissa tai ruumiinvammaan saatessa maksetaan menettämistapauksessa tavallista suurempaa avustusta siksi, kun on tullut terveksi, työkykyiseksi menettäneen henkilön palkan suuruiseen. Raskaus- ja synnytyssapua annetaan saman suuruiseen 8 viikkoa ennen ja 8 viikkoa jälkeen synnytyksen henkilöille, jotka ovat ruumiillista työssä ja 6 viikkoa aikana muille. Imettävät äidit heidän avustuksensa maksun lakkauttamisapäivästä, synnytyksensä saavuttamisen jälkeen loppuun apua, joka on neljäsosa täydestä synnytyssavusta. Työkyvyntymyksen saatessa annetaan apua työhön ryhtymispäivään ainakin asianomaisen paikkakunnan tariffin suuruiseen. Työkyvyntymyksen menettämisen saatessa sairauden, ruumiinvammaan, vanhuuden y. m. tähden maksetaan eläkettä. Jos työkyvyntymyksen menettäminen nousee yli 60 pros. niin eläke mää-

rätään täydelliseksi, yhtä suureksi kuin sen paikkakunnan, missä eläkkeensaaja asuu, keskimääräinen päiväpalkka, 25 päivältä. Menettäessä 45—60 pros. työkyvyntymyksen maksetaan eläkettä, joka on kolme neljäsosa täydestä eläkkestä, menettäessään 30—45 pros. maksetaan puolet täydestä eläkkestä ja menettäessään 15—30 pros. maksetaan yksi viidesosa täydestä eläkkestä. Jos työkykyä menettää vähemmän kuin 15 pros., ei eläkettä makseta. Eläke maksetaan koko sen ajan, kun työkyvyntymyksen kestä. Jos työkyvyntymyksen suhteen tapahtuu muutos, niin eläke vastaavasti suurenee tai pienenee, jota varten määrätään aikoina toimitetaan invalidien uudelleen tarkastus. Eläke voi myös pienetä, jos eläkkeellä olevan taloudellisessa asemassa on tapahtunut muutos, jos hänen ansionsa on kohonnut tai hän on alkanut saada muita tuloja. Eläkkeen saantiin vaaditaan seuraavien edellytysten oleminen: ettei omista varoja toimeentulokseen, paitsi kuolleelta puolesta saatua ylläpitoa, ettei viimeainuit ole käyttänyt vierasta työvoimaa ja kuolleelta perheen jäsenen työkyvyntymyksen. Eläkkeen suuruus määrätään seuraavalla tavalla: yhdelle henkilölle eläke määrätään 60 prosentiksi sen paikkakunnan minimipalkkariffista (elantominimistä), missä eläkkeen saaja asuu, kahdelle henkilölle 75 prosentiksi, kolmelle tai useammalle henkilölle 100 prosentiksi. Eläkesummaa lasketaan pois tulo, avustukset, ansiot ja myös luontaisavun suuruus. Vanhan ja punasen armeijan sotilaiden ja heidän perheittensä huolto. Tsaarin hallitus ja Kerenskin sovittelijahallitus, jotka perkkivat kenraaleja ja upseereja korville eläkkeillä, viakasivat mitättömiä almuja sotilas-invalidideille ja heidän perheil-

leen. Tsaarin ja sovittelijain aikana teki invalidisotilain ja hänen perheensä täysi eläke kaikkiaan 14 ruplaa vuodessa ja tapetun sotamiehen perhe sai kaikkiaan 48 ruplaa vuodessa. Työvän ja talonpoikaisten hallitus korotti heti kohta lokakuun vallankumouksen jälkeen sotilasinvalidien eläkkeen 1125 ruplaan vuodessa; tammik. 1919 korotti se 3000 ruplaan vuodessa ja lokakuun 1919 on tehty yhtäsuureksi kuin punasen armeijalaisten eläke (katso alempainä).

Samalla tavalla on korotettu vanhan armeijan tapetun sotamiehen perheen eläkettä. Tammikuuhun 1919 oli se nostettu 1500 ruplaan vuodessa yksinäiselle leskelle, 2000 ruplaan vuodessa, jolla on 1—2 lasta ja 2500 ruplaan jos leskellä on kolme lasta tai enemmän ja lokakuussa 1919 pantiin eläke samaksi kuin punasen armeijalaisten perheen eläke. Punaisen armeijan sotamiehen ja heidän perheittensä eläkettä korotettiin astus on annettu 7 päivänä lokakuuta 1918. Työkyvyntymyksen menettäneen työttömyyden puuna-armeijalaisten suvutuinen eläke 3000 ruplaan suuruiseksi. 2100 ruplaksi työkyvyntymyksen alentuessa 70—100 pros. (1200 ruplaksi — alenemisen ollessa 40—60 pros. ja 450 ruplaksi — alenemisen ollessa 15—40 prosenttia. 28 prosenttia. Tämä eläke asetettiin samaksi kuin työinvalidien, s. o. jos työkyvyntymyksen menettäminen on yli 60 prosenttia täysi eläke, joka on puolet siitä, kuin sen paikkakunnan minimipäiväpalkka, missä eläkkeen saaja asuu, menettäessä työkykyä 45—60 pros. kolme neljäsosa täydestä eläkkestä, menettäessä 30—45 prosenttia, puolet täydestä eläkkestä ja menettäessä 15—30 pros. yksi viidesosa täydestä eläkkestä. Kaatuneiden, kuolleiden tai jätettyjen hiävien puuna-armeijalaisten perheet saavat avustusta, jos perheessä on yksi työkyvyntymyksen menettänyt.